

S hozzá is lép, tisztelettel,
s illedelmes hangon kéri:
„Írja alá ezt az írást
kedves elvtárs, az a régi...
De ha nincs ideje, várak
türelemmel, jöjjen holnap?...“
— Ráméred az ankét-ember:
„Most már minden késő, tata,
azt fogták rám: bürokrata,
s a munkások leváltottak.“

PETROVÁ CZ ISTVÁN

A CSENDFELELŐS

I.

Birkás Tamás most öt éves,
az egész ház ismeri.
Nem titkolja, hogyha mérges,
vagy ha emi kell neki.
A lépcsőház-korlát pedig
reszket, hogyha jön Tamás,
s mire leér, szegyenkezik
nadrágján a szakadás.

Kisleányok hajfonatja
gyakran érzi vaskezét,
miákolva fut sok macska
őelőle szertesztét.
És a kutyák érces torka
mind rázendít, hogyha jó,
rögtön a fortisszimóra.
De túlzengi őket ő.

A földszinten öreg néne,
főnt egy fogfájós lakik,
kinek kínzott gerincébe
minden hang, mint tör hasít.
Mégfontebb... de mit soroljam?
hat emelet, hús lakás
megegyezik eme pontban:
„iszonyú rossz a Tamás.“

2.

Választási röpgyűlés lesz.
Éjjelesek szülei,
Tamás lép be — szörnyűség ez! —
családját képviseli.
Rettenet száll minden arcra,
s azonnyomban megkövül,
alighogy az első padba
nagyszerényen lecsücsül.

„Dobjuk ki!“ Ez irtóztató...“
„Gyűlésünk is odavan!“
De fölláll az előadó —
tiltakozni hasztalan,
hisz nem tudja, ki e gyerek
más országrész küldte őt,
hol még sosem remegtetett
Tamás velőt s levegőt.

Sőt a jámbor örül is még,
szava — véli — kedvesebb,
hogyha látjuk mindünk kincsét,
jövönket, a gyermekeket.
Elő példa! Mosolyt áraszt!
Melegíti a szívet!
„Érte választ, aki választ!“ —
Minden arc merev, rideg.

Csak Tamásé gyúl mosolyra,
pufók képe földerül,
fölhevül és szimatolva,
izgatottan néz körül.
Pislant jobbra, bámul balra,
táncol térdén kis keze,
örömeben ajkát nyalja, —
mintha nyelvet öltene!

3.

Nem volt hosszú beszámoló,
megkezdődik a vita,
kilencedik hozzászóló
Birkáséktól Tomika.
Sűrű csönd lesz. Száját tátja,
mind az ötvenöt lakó,
kinek-kinek szuszogása
külön-külön hallható.

„Apa mondta tegnap reggel,
hogy sok évvel ezelőtt,
három kakastollas ember
össze-vissza verte őt.
Akkor hangos szavazás volt,
Nem azt mondta, mit szabad,
félrelökték, s rája mászott
hat goromba csizmatalp.“

Körültekint hetyke szemmel:
(apa mondta . . . nincs hiba.)
Jelentkezik a házmester,
kopasz, kerek bácsika:
„Kádermunkánk itt a hibás,
nem is tudtuk mostanig,
hogy ily felett Birkás elvtárs,
pedig már rég itt lakik.

Ismerjük őt: bátor, erős,
s nincs még funkciója sem.
Javaslom: a csöndfelelős,
ha vállalja, ő legyen.
Nincsen ennél nehezebb ház,
ám szakmáját, mondhatom,
szörnyen érti Birkás elvtárs.“
S föláll Tamás: „Vállalom.“

4.

„Birkás Tamás csendfelelős.“
Réztábla van ajtaján.
Macska setteng, nem kergetőz,
kutya nincsen is talán.
Nappal loppal jár a házban,
ellenőrzi terepét,
kigyóként kúszik nyomában
suttogásba fült beszéd.

Tudja, fontos az ő dolga,
nincs kiváltság, kifogás;
kiabált, hát letorkolta
a házmestert is Tamás.
Tíz után ki porolni mer,
annak gyászos vége lesz,
Susog csak, ha Tamást ismer,
a nagytorkú ószeres.

Vére azért meg nem alvadt,
ne félj, nyisd ki két szemed,
megláthatod: kint a parknak
fakó fűvén hempereg,
birkózik a lány homokban,
s üvölteni is szeret. —
De a házban nyugalom van,
s erről csakis ő tehet.

EÖRSI ISTVÁN